

ที่ สน ๐๐๑๘.๑ / ว ๑๓๕๓๘

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร

ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวนคดีอาญา จับกุม ค้น ยึดหรืออายัด และการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ส่วนที่ ๓๓๐๗.๑ / ว ๑๕๕๐๙

ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่า ปัจจุบันพนักงานฝ่ายปกครองทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีภารกิจปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิด มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การพนัน การค้ำมนุษย์ การตัดไม้และทำลายทรัพยากรของชาติ การตรวจตราสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ รวมถึงการกำกับตรวจสอบสถานประกอบการในลักษณะอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น นอกจากพนักงานฝ่ายปกครองในตำแหน่งต่างๆ จะอาศัยอำนาจตามกฎหมายเฉพาะที่กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้แล้ว ยังต้องปฏิบัติตามหลักในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา กรมการปกครองจึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวนคดีอาญา จับกุม ค้น ยึดหรืออายัดและการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องและสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ สำหรับการปฏิบัติในกรณีการสืบสวน การตรวจสอบ การตรวจค้น การจับกุมให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การสืบสวน การตรวจสอบ การตรวจค้น การจับกุม ให้ปฏิบัติภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และต้องมีหลักฐานในการออกปฏิบัติการ เช่น รายงานการสืบสวน บันทึกการตรวจสอบ บันทึกการตรวจค้น หรือบันทึกการจับกุม แล้วแต่กรณี และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบด้วยทุกครั้ง กรณีมีหลักฐานที่สามารถดำเนินคดีผู้กระทำความผิดได้ให้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย

๒. สำหรับกรณีการจับหรือการค้นตามหมายของศาลให้รายงานให้ศาลที่ออกหมายทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อให้ทุกอำเภอทราบและถือปฏิบัติ พร้อมแจ้งเวียนให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิศิษฐ์ แร่ทอง)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานอำนวยความสะดวก

โทร.๐-๔๒๗๑-๑๔๖๑

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
เลขที่ 1909
วันที่ ๑๒ ธ.ค. ๒๕๖๓
เวลา.....

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๕๕๐๓

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวนคดีอาญา จับกุม ค้น ยึดหรืออายัด และการควบคุมตัว
ผู้กระทำความผิดในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวนคดีอาญา จับกุม ค้น ยึดหรืออายัดและการควบคุมตัว
ผู้กระทำความผิดในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปัจจุบันพนักงานฝ่ายปกครองทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีภารกิจปฏิบัติหน้าที่ในด้านการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิด มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การพนัน การค้ามนุษย์ การตัดไม้และทำลายทรัพยากรของชาติ การตรวจตราสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ รวมถึงการกำกับตรวจสอบสถานประกอบการในลักษณะอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น นอกจากพนักงานฝ่ายปกครองในตำแหน่งต่าง ๆ จะอาศัยอำนาจตามกฎหมายเฉพาะที่กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้แล้ว ยังต้องปฏิบัติตามหลักในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา

กรมการปกครอง จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวนคดีอาญา จับกุม ค้น ยึดหรืออายัด และการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องและสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สำหรับการปฏิบัติในกรณีการสืบสวน การตรวจสอบ การตรวจค้น การจับกุมให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การสืบสวน การตรวจสอบ การตรวจค้น การจับกุม ให้ปฏิบัติภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและต้องมีหลักฐานในการออกปฏิบัติการ เช่น รายงานการสืบสวน บันทึกการตรวจสอบ บันทึกการตรวจค้น หรือบันทึกการจับกุม แล้วแต่กรณี และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบด้วยทุกครั้ง กรณีมีหลักฐานที่สามารถดำเนินคดีผู้กระทำความผิดได้ให้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย
๒. สำหรับกรณีการจับหรือการค้นตามหมายของศาลให้รายงานให้ศาลที่ออกหมายทราบด้วย จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ พร้อมทั้งแจ้งอำเภอในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิสระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนการสอบสวนคดีอาญา
โทร./โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๕๕

**แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการสืบสวนคดีอาญา ฉบับที่ ๕๓ ยึดหรืออายัด และการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด
ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง**

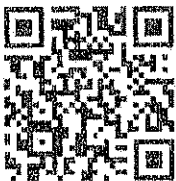
หลักและวิธีการใช้อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองที่มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในการสืบสวนคดีอาญา

การสืบสวนคดีที่มีโทษทางอาญาเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น รวมไปถึงการรวบรวมพยานหลักฐานหลังจากที่มิเหตุเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งเจ้าพนักงาน ตำรวจสืบสวนสอบสวนและหลักฐาน และศึกษาข้อเท็จจริงตามคดีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน ดังนั้น กฎหมายจึงวางหลักให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจตรวจค้น จับกุม ยึดสิ่งของใดที่มิใช่ได้มา ได้ใช้หรือสงสัยว่าได้ใช้เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมาย และไม่ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ลำดับที่	อำนาจ	ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
๑	<p>สืบสวน</p> <p>คดีอาญา</p> <p>ก่อนการจับกุม</p> <p>พนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้ โดยจะต้องทำการแสวงหาข้อเท็จจริง และหลักฐานต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การละเมิดที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะมาจากการร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรม การร้องทุกข์/กล่าวโทษ ของประชาชน หรือจากการประสานผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นทำสรุปรายงานสืบสวนเสนอผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาอนุมัติก่อนการดำเนินการต่อไป</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๒(๑๐), ม.๓๗</p>	
๒	<p>จับกุม</p> <p>๑. ขณะจับกุม</p> <p>พนักงานฝ่ายปกครอง จะทำการจับกุมผู้กระทำความผิดคดีนั้น จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของเขตอำนาจหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ ตามที่กล่าวหาในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายพิเศษอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการจับบุคคลใดนั้น จะต้องมีความจำเป็นหรือคำสั่งของศาล เท่านั้น เว้นแต่ เป็นไปตามกรณีดังต่อไปนี้ เช่น พบเห็นบุคคลซึ่งกำลังกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ประกอบกับการมีเครื่องมืออาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นที่อาจใช้ในการกระทำความผิดได้อยู่ต่อหน้าของเจ้าหน้าที่ขณะนั้น เป็นต้น</p> <p>๑.๑ การขอออกหมายจับ</p> <p>๑. ผู้ร้องขอให้ออกหมายจับ ต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองระดับปฏิบัติการขึ้นไปหรือมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไป</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๓๕, ๘๐,๘๓,๘๔,๘๕, ป.อ. ม.๓๒(๑) (๒)</p>	

	<p>๒. ศาลที่จะออกหมาย ให้ร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจชำระคดีหรือศาลที่มีเขตอำนาจเหนือ ที่อยู่ที่ทำการจับ</p> <p>๓. รายละเอียดคำร้องและเอกสารประกอบ</p> <p>๑) ต้องระบุชื่อตัว ชื่อสกุล รูปพรรณ อายุ อาชีพ หมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ที่จะถูก จับเท่าที่ทราบ</p> <p>๒) ต้องระบุเหตุที่จะออกหมายจับ ตาม ป.วิ.อ. ม.๑๖ พร้อมหนังสือมาเอกสารซึ่งสนับสนุน เหตุแห่งการออกหมายจับ</p> <p>๓) แบบแบบพิมพ์หมายจับที่กรอกข้อความครบถ้วนแล้วพร้อมสำเนา รวมทั้งเอกสารอื่น ที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีการค้าหรือหนังสือว่าโทษ หนังสือมอบอำนาจให้ร้องทุกข์ รายงานการสืบสวนและ พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น มาทูลชี้แจง</p> <p>๔. การเสนอพยานหลักฐานในการขอให้ออกหมายจับ</p> <p>๑) ผู้ร้องขอต่อศาลขอพยานหลักฐานตามสมควรว่าผู้จะถูกจับน่าจะได้รับการพิพากษา ซึ่งยึดตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๓ ปี หรือน่าจะได้รับการพิพากษาแล้วแต่อาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้น จะหลบหนี หรือไปยังเหยี่ยงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันร้ายแรงประการอื่น</p> <p>ถ้าผู้จะถูกจับไม่ได้อยู่เป็นหลักฐาน หรือไม่มีมาตามหมายเรียกหรือหมายจับโดยไม่มีชื่อแก่ ตัวอันควร ให้สันนิษฐานว่าผู้นั้นจะหลบหนี อันเป็นเหตุให้ออกหมายจับได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงอัตราโทษ</p> <p>๒) การเสนอพยานหลักฐานต่อผู้พิพากษา ให้ผู้ร้องขอสอบถามหรือปฏิบัติงานและแสดงตัว ตนเอง รวมทั้งตอบคำถามของผู้พิพากษาเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนสอบสวนหรือ พยานหลักฐานที่สนับสนุนเหตุแห่งการขอออกหมายจับนั้น</p> <p>กรณีผู้ร้องเห็นเหตุควรร้องให้ทราบข้อมูลอันเป็นเหตุแห่งการออกหมายจับ ควรมาบอกความ ต่อผู้พิพากษาด้วยตนเอง แต่หากไม่สามารถมาบอกความได้ ผู้ร้องขออาจทำเป็นบันทึกโดยคำ ของบุคคลอื่นดังกล่าว โดยสภาพตนว่าจะให้โดยคำตามความเป็นจริงต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และพนักงานปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ไม่ได้ลงลายมือชื่อรับรองว่าได้ทำการให้ โดยยุติธรรมตามบันทึก เสนอเป็นพยานหลักฐานประกอบคำบอกความของผู้ร้องขอได้</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๕๙, ข้อบังคับประธาน ศาลฎีกาฯ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘๙, ๑๐, ๑๔ และ ๑๖</p>	
--	--	--	--

	<p>๑.๒ การเข้าทำทำการจับกุม</p> <p>พนักงานฝ่ายปกครองต้องแสดงตัวเป็นเจ้าพนักงานในขณะทำการจับกุมผู้กระทำความผิดทุกครั้ง และต้องปฏิบัติ ๓ บริเวณสถานที่เกิดเหตุที่มีการจับกุมตามวิธีการ ดังนี้</p> <p>๑) ต้องแจ้งแก่ผู้ถูกจับว่าเขากำลังถูกจับ แล้วสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนพร้อมด้วยผู้จับ ข้อควรระวัง การนำตัวผู้ถูกจับไปที่ว่าการอำเภอก่อนนั้น เป็นการนำตัวไปเพียงเพื่อจัดทำบันทึกการจับกุมเท่านั้น</p> <p>๒) ต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบ</p> <p>๓) ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกจับทราบ</p> <p>๔) ต้องแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกจับทราบทุกครั้ง โดยสิทธิตามกฎหมายของผู้ถูกจับ มีดังนี้</p> <p>(๑) มีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้</p> <p>(๒) มีสิทธิที่จะพบและปรึกษากฎหมายหรือผู้ที่จะเป็นพยานความ</p> <p>(๓) มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้ใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับกุมหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมทั้งแจ้งให้ทราบถึงสถานที่ถูกควบคุมไปโอกาสแรก</p> <p>(๔) ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี ผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งการจับกุมนั้น</p> <p>มีข้อควรระวัง อย่านับเป็นความผิด มิเช่นนั้นจะเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานผู้จับถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือเป็นความผิดทางอาญาอื่น ๆ ด้วย</p> <p>(๖) ในกรณีจำเป็น เจ้าพนักงานผู้จับจะจัดการพยาบาลผู้ถูกจับเสียก่อนนำตัวไปส่งที่ทำการพนักงานสอบสวนก็ได้</p>	<p>๒. หลักการจับกุม</p> <p>๒.๑ การจับทำบันทึกการจับกุม</p> <p>เจ้าพนักงานผู้จับต้องทำบันทึกการจับกุมไว้ด้วยเสมอ โดยจะทำบันทึกการจับกุมในที่เกิดเหตุหรือที่อื่นก็ได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งบันทึกการจับกุมนี้ควรบันทึกใหม่รายละเอียด ดังนี้</p> <p>- สถานที่ทำบันทึกจับกุม</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๒ (๑๐) (๒๐)</p> <p>ม.๙,๑๑, ๑๒, ๘๓, ๘๕</p>
	<p>ในการพิจารณาคดี</p> <p>(๑) มีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้</p> <p>(๒) มีสิทธิที่จะพบและปรึกษากฎหมายหรือผู้ที่จะเป็นพยานความ</p> <p>(๓) มีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้ใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวกและไม่เป็นการขัดขวางการจับกุมหรือการควบคุมผู้ถูกจับหรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมทั้งแจ้งให้ทราบถึงสถานที่ถูกควบคุมไปโอกาสแรก</p> <p>(๔) ถ้าบุคคลซึ่งจะถูกจับขัดขวางหรือจะขัดขวางการจับ หรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี ผู้ทำการจับมีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันทั้งหลายที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งการจับกุมนั้น</p> <p>มีข้อควรระวัง อย่านับเป็นความผิด มิเช่นนั้นจะเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานผู้จับถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือเป็นความผิดทางอาญาอื่น ๆ ด้วย</p> <p>(๖) ในกรณีจำเป็น เจ้าพนักงานผู้จับจะจัดการพยาบาลผู้ถูกจับเสียก่อนนำตัวไปส่งที่ทำการพนักงานสอบสวนก็ได้</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๒ (๑๐) (๒๐)</p> <p>ม.๙,๑๑, ๑๒, ๘๓, ๘๕</p>	<p>* เจ้าพนักงานผู้จับมีอำนาจค้นตัวผู้ถูกจับได้ โดยหากจะทำการยึดสิ่งของต่าง ๆ ที่อาจจะใช้เป็นพยานหลักฐาน เช่น สิ่งของที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มาจากกระทำความผิด ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิดนั้น ย่อมทำได้ แต่การค้นนั้นต้องทำโดยสุภาพ ถ้าค้นผู้ถูกจับต้องให้ผู้ถูกจับยินยอมเป็นสำคัญเสมอ *</p>

	<p>- วัน เดือน ปี เวลาที่จับกุม</p> <p>- สถานที่จับกุม</p> <p>- ชื่อ-สกุล ของเจ้าพนักงานที่จับกุม</p> <p>- ชื่อ-สกุล และอายุของผู้ถูกจับ</p> <p>- รายละเอียดเกี่ยวกับของกลาง คำหาหนังกึ่งหนึ่งของกลาง</p> <p>- พฤติกรรมและการกระทำของผู้ถูกจับที่เป็นการกระทำความผิดอาญา</p> <p>- มีข้อสงสัยที่ระบุถึงการแจ้งให้ผู้ถูกจับทราบแล้วว่าเขาต้องถูกจับและต้องไปแจ้งที่ทำการของพนักงานสอบสวนหรือไม่ และผู้จับได้แจ้งสิทธิและข้อกล่าวหาแล้ว</p> <p>- ผู้ถูกจับให้ถ้อยคำหรืออย่างไรขณะทำการจับกุม ผู้ถูกจับมีลักษณะอาการกรือยาอย่างไร</p> <p>- เหตุเกิดที่ไหน เมื่อใด การแสดงความเป็นริศภัยของผู้ถูกจับ</p> <p>- ต้องอ่านบันทึกการจับกุมให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องฟังแล้วรับรองว่าถูกต้อง</p> <p>- ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน</p> <p>ทั้งนี้ กรณีผู้ถูกจับไม่ยอมลงลายมือชื่อหรือให้หมายเหตุใด ๆ หรือการยื่นข้อความเป็นบันทึกการจับกุมที่เขียนหรือพิมพ์ออกมาแล้ว มีผิดที่ใด ท่านมีให้ลบออกให้เขียนแต่ชื่อตัวผู้จับแล้วเขียนใหม่ โดยเจ้าพนักงานหรือบุคคลผู้แก้ไขเช่นนี้ต้องลงนามยอมรับรองไว้ที่ข้างกระดาษด้วย</p>	<p>** สามารถศึกษาตัวอย่างการทำบันทึกการจับกุมและเอกสารประกอบได้ที่เว็บไซต์สำนักงานสอบสวนคดีอาญา สำนักการสอบสวนและนิติการ หรือตาม QRCode นี้ **</p>
	<p>๒.๒ การดำเนินกรับของกลาง, แผนกที่เกิดเหตุและเอกสารอื่น ๆ</p> <p>๑) เจ้าพนักงานผู้จับต้องจัดทำบัญชีของกลาง โดยให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับรอง หากผู้ถูกจับไม่ยอมลงลายมือชื่อในบัญชีของกลางให้หมายเหตุไว้</p> <p>- หากเป็นคดีเกี่ยวกับป่าไม้ ให้จัดทำบัญชีของกลางอื่นๆ แยกต่างหากจากบัญชีไม้ของกลางอื่น</p> <p>๑ ฉบับ ให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับรอง หากไม่ยอมให้หมายเหตุไว้</p> <p>- กรณีเป็นคดีเกี่ยวกับการพนันของกลางที่จำเป็นจะต้องยึดไว้เป็นพยานหลักฐาน เช่น อุปกรณ์ในการเล่น และเงินสดหรือทรัพย์สินที่ใช้นั้น เป็นต้น</p> <p>- กรณีเป็นคดีเกี่ยวกับสถานบริการ ของกลางที่ต้องยึดไว้เป็นพยานหลักฐาน เช่น ใบเสร็จรับเงินค่าอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่น และหรือใบเสร็จรับเงินค่าชั่วโมงของพนักงานของสถานบริการที่นั่งกับลูกค้า และสุราที่จำหน่ายให้กับลูกค้า เป็นต้น</p> <p>๒) เจ้าพนักงานผู้จับอาจจัดทำแผนผังแบบ แสดงบริเวณที่เกิดเหตุขณะจับกุมผู้ถูกจับและให้ผู้ถูกจับลงลายมือชื่อรับรอง หากไม่ยอมลงลายมือชื่อให้หมายเหตุไว้</p>	

	<p>๒๓ การส่งตัวผู้ถูกจับให้แก่พนักงานสอบสวน นำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยเจ้าพนักงานผู้จับกุมมอบตัวผู้ถูกจับพร้อมของกลางและส่งมอบบันทึกการจับกุมให้กับพนักงานสอบสวนเพื่อลงประจำวันกับคดี (ปจว.) และลงลายมือชื่อผู้จับกุมหรือผู้แจ้งใน ปจว. เพื่อเป็นหลักประกันว่าได้ส่งการร้องทุกข์กล่าวโทษ</p>	ป.วิ.อ. ม.๕๕,๕๒,๕๓	<p>การณเป็นกรตรวจค้นบุคคล โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามบทป.ป.ส. ที่ออกตามอำนาจใน พ.ร.บ. บ่อเก็บและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือ บ.ตร. ๒๒ ที่ออกตามอำนาจใน พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อาศัยอำนาจตามกฎหมายนั้น จำต้องปฏิบัติตามคำสั่งเพื่อระมัดระวังไม่ให้กระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นไปทั่วทุกกฎหมายกำหนดด้วย *</p>
๓	<p>การค้น</p> <p>๑. การค้น สามารถแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้</p> <p>๑.๑ มีการจับกุมเกิดขึ้นแล้วจึงทำการตรวจค้นตัวผู้ถูกจับ เพื่อหาพยานหลักฐานและมีอำนาจยึดสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่การค้นนั้นจำกัดอยู่แต่โดยสุภาพ ถ้าจะค้นผู้ต้องหาหรือผู้ต้องหาอื่นเป็นผู้ต้องหา หากพบของกลางต่าง ๆ ให้บันทึกเป็นของกลางเพื่อตกเป็นคดีด้วย</p> <p>๑.๒ มีเหตุให้ทำการค้นเกิดขึ้นแล้วนำไปสู่การจับกุม โดยแบ่งการปฏิบัติได้อีก ๒ ลักษณะ คือ</p> <p>๑) การค้นในที่สาธารณะสถาน โดยหลักห้ามมิให้ทำการค้นบุคคลใดในที่สาธารณะสถาน เว้นแต่ มีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลนั้นมีสิ่งของในความครอบครองเพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งได้มาโดยการกระทำความผิดหรือซึ่งมีรับทราบความผิด</p> <p>๒) การค้นในที่สาธารณะ</p> <p>๒.๑) ต้องมีหมายค้นหรือคำสั่งของศาลผู้ร้องขอการขอหมายค้น ผู้ขอต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนคืออาจฯ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป กรณีสำรวจต้องยึดค้นแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไป</p> <p>๒.๒) ศาลที่จะออกหมาย ยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่จะทำการค้น</p> <p>๒.๓) คำร้องขอให้ศาลออกหมายค้น ต้องมีรายละเอียดและเอกสารประกอบ ดังนี้</p> <p>(๑) ต้องระบุลักษณะสิ่งของที่ต้องการและยึด หรือชื่อตัว ชื่อสกุล รูปพรรณสัณฐานอายุของผู้ครอบครองทรัพย์สินที่ทราบ หากไม่สามารถระบุบ้านเลขที่ที่จะค้นได้ให้ทำแผนผังสถานที่ที่จะค้นและบริเวณใกล้เคียงแทน</p> <p>(๒) ต้องระบุเหตุที่จะออกหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๘ หรือมาตราเอกสารซึ่งสนับสนุนเหตุแห่งการออกหมายค้น</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๕๙, ข้อบังคับประธานศาลฎีกา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘,๙,๑๑,๑๕ และ ๑๖</p>	

	<p>(๓) แบบแบบพิมพ์พิมพ์ภายใต้ที่กรอกข้อความครบถ้วนแล้วพร้อมสำเนา รวมทั้งเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น บันทึกคำร้องทุกข์กล่าวโทษ หนังสือมอบอำนาจให้ร้องทุกข์ ฯลฯ มาทำขอคำร้องขอไม่ฟ้องเป็น บันทึกการสืบสวน หนังสือร้องเรียนต่างๆ รายงานการสืบสวน แผนประกอบการศึกษาและพยาบาลหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยคำร้องขอไว้ศาลออกหมายค้น ผู้ร้องต้องเสนอพยานหลักฐานที่น่าเชื่อถือว่าบุคคลหรือสิ่งของที่ค้นหาอยู่ในสถานที่ที่จะค้น</p> <p>กรณีค้นหาสิ่งของ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งของนั้นจะต้องเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ได้ตามมูลฟ้อง หรือพิจารณา 2. สิ่งของนั้นมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยผิดกฎหมายหรือผิดอันควรลงโทษว่าตั้งใจจะ <p>ใช้ในการกระทำความผิด</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นสิ่งของซึ่งต้องยึดหรือริบตามคำพิพากษาหรือตามคำสั่งศาลในกรณีที่จะพบหรือจะยึดโดยวิธีอื่นไม่ได้แล้ว <p>กรณีค้นหาบุคคล</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. บุคคลนั้นถูกหมายให้ยึดหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ๒. สืบหมายให้จับบุคคลนั้น <p>การเสนอพยานหลักฐานในการขอออกหมายค้นต่อผู้พิพากษา ให้ผู้ร้องขอสอบปากคำหรือปฏิบัติตนและแสดงด้วยตนเอง รวมทั้งตอบคำถามของผู้พิพากษาเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการสืบสวนสอบสวนหรือพยานหลักฐานที่สนับสนุนถึงเหตุแห่งการขอออกหมายค้น ครรมาเบิกความกรณีผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หรือทราบข้อมูลซึ่งเป็นเหตุแห่งการออกหมายค้น ความเบิกความต่อผู้พิพากษาด้วยตนเอง แต่หากไม่สามารถมาเบิกความได้ ผู้ร้องขออาจทำเป็นบันทึกถ้อยคำของบุคคลดังกล่าวที่ได้สอบปากคำตนเองให้โดยคำความความเป็นจริง ต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ในได้ลงลายมือชื่อรับรองว่าได้มีการให้ถ้อยคำตรงตามบันทึก เสนอเป็นพยานหลักฐานประกอบคำเบิกความของผู้ร้องขออีกได้</p> <p>๒. กรณีชื้อยกเว้น ให้ตรวจค้นโดยไม่มีหมายค้น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากข้างในที่โรงเรือนหรือมีเสียงร้องเหตุฉุกเฉินใดอันแสดงได้ว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่โรงเรือนนั้น ๒. เมื่อบุคคลซึ่งได้กระทำความผิดซึ่งหน้ากระทำความผิดในที่โรงเรือน 	<p>* รถยนต์ไม่มีใช้ที่โรงเรือน สามารถตรวจค้นได้โดยไม่ต้องใช้หมายค้น เนื่องจากคำที่บัญญัติในกฎหมายได้ใช้คำว่า "ที่โรงเรือน" หมายถึงถึง สถานที่หรือที่ตั่ง ตั้งเคลื่อนย้ายไม่ได้ แต่รถยนต์เคลื่อนที่ได้ จึงไม่มีใช้ที่โรงเรือน **</p>
--	---	---

	<p>๓. เมื่อบุคคลซึ่งได้กระทำความผิดซึ่งหนักขณะถูกไล่จับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันไม่แน่นอนศาลสงสัยว่าได้เข้าไปชุกซ่อนตัวอยู่เป็นหลักฐานนั้น</p> <p>๔. เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าสิ่งของที่มีไปเป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำผิดหรือได้ซ่อนหนีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิดหรืออาจเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่า หากเป็นเช่นนั้นกว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน</p> <p>๕. เมื่อที่หลักฐานนั้นจะถูกจับกุมจับกุม และการจับนั้นมีความหมายจับหรือจับกุมมีความผิดซึ่งหน้าการใช้อำนาจตาม ๔ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้ค้นส่งมอบสำเนาบันทึกการตรวจค้นและบัญชีทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น รวมทั้งจัดทำบันทึกและลงเหตุผลที่ทำไมสามารถเข้าค้นได้ เป็นหนังสือให้แก่ผู้ครอบครองสถานที่ที่ถูกตรวจค้น แต่ถ้าไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น ให้ส่งมอบหนังสือดังกล่าวแก่บุคคลเหล่านั้นในทันทีที่กระทำไป และรีบรายงานเหตุผลและการตรวจค้นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหนีขึ้นไป</p> <p>๓. ขั้นตอนวิธีปฏิบัติการตรวจค้น</p> <p>๑. กรณีค้นโดยมีหมายค้นพนักงานผู้สืบชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทน ซึ่งต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจขึ้นไปเท่านั้น มีอำนาจจับหัวหน้าไปจัดการค้นให้เป็นที่ทราบหมายค้นนั้น</p> <p>๒. พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ทำการค้นต้องแต่งเครื่องแบบ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นซึ่งต้องแสดงนาม ตำแหน่งและบัตรประจำตัว</p> <p>๓. การตรวจค้นจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย โศกณัติถึงสถานภาพของแต่ละบุคคลและให้การกระทำการอย่างเหมาะสม หากจำเป็นต้องตรวจค้นบุคคลหากผู้ถูกตรวจค้นเป็นผู้หญิงต้องให้ผู้หญิงด้วยกันเป็นผู้ตรวจค้น</p> <p>๔. การค้นต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก (เวลากลางวัน) มีข้อยกเว้นเมื่อค้นมือค้น แต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้</p> <p>๕. กรณีมีหมายค้นให้แจ้งข้อความในหมายแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบและบันทึกไว้ในหมาย</p> <p>๖. ก่อนลงมือตรวจค้นให้เจ้าพนักงานที่ตรวจค้นทุกคนแสดงความรู้สุจริตเสียก่อนแล้วจึงลงมือค้นต่อหน้าผู้ครอบครองสถานที่นั้นหรือหากบุคคลดังกล่าวนั้นไม่เต็มใจให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งเจ้าพนักงานได้ขอร้องมาเป็นพยาน เมื่อเสร็จแล้วให้แสดงความรู้สุจริตอีกครั้ง</p>

	<p>๗. ให้เจ้าพนักงานซึ่งทำการตรวจค้นในทรัพย์สินหรือของหรือคนที่อยู่ในบ้าน หรือผู้รักชาติสถานที่ซึ่งจะตรวจค้น ยอมให้เข้าไปโดยมิทรงห้าม อีกทั้งให้ความสะดวกตามสมควรทุกประการในอันที่จะจัดการตรวจค้นนั้น ถ้าบุคคลดังกล่าวข้างต้นไม่ยอมให้เข้าไปให้เจ้าพนักงานซึ่งแจ้งเหตุผลความจำเป็นก่อน ถ้ายังไม่ยอมออก เจ้าพนักงานมีอำนาจใช้กำลังเข้าไป ในกรณีจำเป็นจะเปิดหรือทำลาย ประตูบ้าน ประตูเรือน หน้าต่าง รั้วหรือสิ่งกีดขวางอย่างอื่น ๆ ทำนองเดียวกัน</p> <p>๘. ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลซึ่งอยู่ในที่ซึ่งค้นหรือถูกค้นจะขัดขวางถึงกับทำให้การค้นไร้ผล เจ้าพนักงานผู้ค้นมีอำนาจเอาตัวผู้ค้นไปหรืออยู่ในความดูแลของเจ้าพนักงานในขณะทำการค้นเท่าที่จำเป็น เพื่อมิให้ขัดขวางถึงกับทำให้การค้นนั้นไร้ผล</p> <p>๘. สิ่งของซึ่งยึดได้แก่การค้น ให้พอหรือของบรรจุหีบศตราไว้หรือทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ</p> <p>๑๐. สิ่งของใดที่ยึดได้ต้องให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครองหรือพยานผู้ครอบครองรับรองว่าถูกต้อง ถ้าบุคคลดังกล่าวนั้นรับรองให้เห็นทันที</p> <p>๑๑. จัดทำบันทึกการตรวจค้นและบัญชีสิ่งของของบ้านแล้วอ่านให้ผู้ครอบครองสถานที่ บุคคลในครอบครองหรือพยานผู้รับรองแล้วแต่กรณี แล้วให้ผู้รับรองลายมือชื่อรับรองไว้ หากไม่รับรองก็บันทึกไว้</p> <p>๑๒. การตรวจค้นโดยมีหมายค้น เมื่อพบการกระทำความผิดซึ่งหน้า เจ้าพนักงานมีอำนาจจับกุมได้ เลยถือว่าเป็นความผิดซึ่งหน้าโดยไม่ต้องขอหมายจับอีกแต่อย่างไรใด ในส่วนขั้นตอนการจับกุม แจ้งข้อหา แจ้งสิทธิ บันทึกการจับกุม และการปฏิบัติต่อผู้ถูกจับปฏิบัติเช่นเดียวกับขั้นตอนการจับกุม ซึ่งอาจจะทำการบันทึกตรวจค้นและจับกุม ในฉบับเดียวกันได้และมอบสำเนาบันทึกการตรวจค้นจับกุมให้ผู้ตรวจค้นจับกุม จำนวน ๑ ฉบับ</p> <p>๑๓. เมื่อสืบบันทึกการตรวจค้นจับกุม ผู้ต้องหาและของกลางแก่พนักงานสอบสวนแล้ว ให้รายงานผลการตรวจค้นให้ศาลทราบโดยเร็วแต่ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน กรณีการตรวจค้นแล้วไม่พบสิ่งผิดกฎหมายก็ให้จัดทำบันทึกการตรวจค้นไปเป็นหลักฐานและรายงานศาลทราบเช่นกัน</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๑๐๒, ๑๐๓,๑๐๔</p>	
<p>๔</p> <p>การยึดและอายัด</p>	<p>ขั้นตอนวิธีปฏิบัติในการยึด/อายัด</p> <p>๑. สิ่งของซึ่งยึดได้แก่การค้น ให้พอหรือของบรรจุหีบศตราไว้ หรือให้ทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ</p> <p>๒. ให้เจ้าพนักงานผู้ค้นบันทึกรายละเอียดแห่งการค้นและสิ่งของที่ค้นได้นั้นต้องทำบัญชีรายละเอียดไว้</p> <p>๓. บันทึกการค้นและบัญชีสิ่งของนั้น ให้อ่านให้ผู้ครอบครองสถานที่บุคคลในครอบครองผู้ต้องหา</p>		

	<p>จำเลย ผู้แทนหรือพยานที่แจ้งแล้วแต่กรณี แล้วให้ผู้ยื่นผลงลายมือชื่อรับรองไป</p> <p>๔. เจ้าพนักงานที่ค้นโดยมีหมาย ต้องรับสำเนาที่เก็บและบัญชี พร้อมตัวสิ่งของที่ยึดมา ถ้าพอจะส่งได้ ไปยังผู้ออกหมายหรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กำหนดไว้ในหมาย</p> <p>ในการนี้ค้นโดยไม่มีหมายโดยเจ้าพนักงานอื่น ซึ่งไม่ใช่พนักงานสอบสวนไม่ส่งบันทึก บัญชีและสิ่งของไปยังพนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานที่จับได้ซึ่งต้องการสิ่งของเหล่านั้น</p>		
<p>๕. การควบคุมตัวผู้ถูกจับกุม</p>	<p>ขั้นตอนวิธีปฏิบัติในการควบคุมตัวผู้ถูกจับ</p> <p>การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การควบคุมตัวผู้ถูกจับของเจ้าพนักงานที่ได้ ๒ ขั้นตอน คือ</p> <p>๑. การควบคุมตัวในขั้นตอนการจับกุม โดยเจ้าหน้าที่ผู้จับนั้นต้องมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกจับนับแต่เวลาที่จับกุม มาจนกระทั่งนำตัวผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน ชื่อควรระวัง การนำตัวผู้ถูกจับไปที่ว่าการอำเภอก่อนนั้น เป็นการนำตัวไปเพียงเพื่อจัดทำบันทึกการจับกุมเท่านั้น</p> <p>๒. การควบคุมตัวในขั้นตอนหลังจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนเสร็จแล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับส่งตัวผู้ถูกจับให้กับพนักงานสอบสวนแล้วถือว่าเป็นการควบคุมตัวแล้ว การควบคุมตัวต่อจากนั้นเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนซึ่งมีอำนาจควบคุมตัวได้ไม่เกิน ๔๘ ชั่วโมง ในการนี้ความผิดลหุโทษ มีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกจับได้เท่าที่ตามคำให้การ และเท่าที่รู้ว่าเป็นที่ทราบและตามที่อยู่แล้วปล่อยตัวไป</p>	<p>ป.วิ.อ. ม.๘๓,๘๗</p>	<p>** การควบคุมตัวผู้ถูกจับ ตาม ป.วิ.อ. ม.๘๓ ให้รัมนับเวลาควบคุมตัวนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ** (ฎีกา ๔๘๔/๒๕๒๗)</p>

ส่วนการสอบสวนคดีอาญา
 สำนักการสอบสวนและนิติการ
 กรมการปกครอง